

Genomslag under Grönviksvägen.

Avloppstunneln i Bromma har sprängts ut från två håll. I september möttes de båda tunnlarne med stor precision i ett så kallat genomslag. Tunneln under Bromma är nu drygt 4 km lång. Den fortsätter sedan under Mälaren för att leda avloppsvattnet vidare till Henriksdals reningssverk.

Färdigsprängt för nya avloppstunneln i Bromma

Efter fyra år är sprängningarna för den nya avloppstunneln nu klara i Bromma. I september möttes tunnelfronterna från Åkeshov och Smedslätten och det blev ett lyckat genomslag djupt under Grönviksvägen. Nu återstår endast tysta arbeten i tunneln tills den kan tas i bruk 2027.

Den 9 september 2024 sprängdes den sista salvan i avloppstunneln som byggs i Bromma mellan Åkeshov och Smedslätten. Det betyder att de sprängningar, som många brommabor vant sig vid att höra under de senaste åren nu har tystnat.

Tunneln i Bromma har sprängts fram från två håll – från Åkeshov och Smedslätten. Till slut möttes tunnlarne på mitten vid Höglandet och bands ihop till en enda lång tunnel.

Avloppstunneln kommer att leda Brommas och Västerorts avloppsvatten till Henriksdals reningssverk för att renas med ny effektiv teknik. Vi är ännu inte klara med att spränga ut tunneln under Mälaren och det återstår några hundra meter av tunneln i Söderort, men hela den 14 km långa tunneln kommer sannolikt att vara helt utsprängd i början av 2025. Sprängningarna under Mälaren görs nu endast från södra sidan, vilket innebär att

transporterna av sprängsten minskar rejält i Bromma.

Avloppstunneln ligger djupt under marken. Den börjar 27 meter under havet och lutar en meter per kilometer för att vattnet ska kunna rinna med självfall.

Nu inleds arbetet med att inreda tunneln och sätta in rör i Mälarpassagen.

Två tunnlar, mer än 30 meter under marken. Hur kan man vara säker på att de möts på rätt ställe?

Hans Sundström, samordnande bygglédare svarar:

– Med den moderna inmätningsteknik vi använder idag kan vi vara helt säkra på att hamna rätt. Man sätter ut referenspunkter utanför tunneln som är mycket noggrant inmätta. Sedan tar man med sig mätsystemet

Hans Sundström, samordnande bygglédare

in i tunneln och man gör upprepade kontrollmätningar under hela arbetet. Vi tar även in oberoende kontrollanter för att minimera risken för mänskliga fel.

Gick allt som förväntat med genomslaget?

– Ja, Det gick bra. Tunnlarne möttes sömlöst och det känns bra att antligen vara klara med sprängningarna som inleddes för drygt fyra år sedan.

Vad återstår nu att göra innan tunneln kan tas i bruk i Bromma?

– Nu när vi sprängt klart går vi igenom och kontrollerar att all tunnelförstärkning är säker och bra. Sedan kommer vi att gjuta ett V-format betonggolv för avloppsvattnet ska få ett bra flöde. Det sista vi gör är sedan att ansluta avloppsvattnet så att det kan renas med den nya membrantekniken i Henriksdals reningssverk.

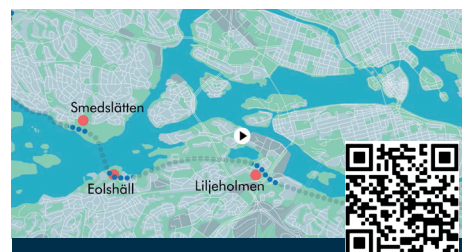
Därför behöver vi förnya Stockholms avloppsrening

Stockholms avloppsrening behöver förnyas för att fungera i en stad som växer och samtidigt kunna leva upp till ökade miljökrav. Med ny effektiv teknik kommer vi att kunna rena mer avloppsvatten samtidigt som det blir renare innan det släpps ut i Östersjön.

När Stockholm växer blir vi allt fler som ska duscha, gå på toaletten, tvätta och allt annat som ger upphov till avloppsvatten. Samtidigt har Sverige åtagit sig att minska utsläppen av fosfor och kväve till Östersjön, eftersom de bidrar till övergödningen. Vi behöver också värna om vattnet i Mälaren, där vi hämtar vårt dricksvatten och badar.

Renar mer vatten på samma yta

Henriksdals reningsverk och Sicklaanläggningen utvecklas i vårt projekt till ett av världens mest moderna där vi med ny teknik kan rena mer avloppsvatten på samma yta. Bromma reningsverk, som inte klarar de framtida miljökraven, stängs. Avloppsvattnet från Bromma kommer i stället att ledas i en

Film: Så bygger vi Stockholms framtida avloppsrening Stockholms avloppsrening behöver förnyas. Se filmen om hela projektet på svoa.se/sfa eller skanna QR-koden ovan.

ny avloppstunnel för att renas med den nya tekniken i Henriksdal.

Färre bräddningar till Mälaren

Vid stora regn förekommer i dag bräddningar, alltså utsläpp av orenat avloppsvatten i Mälaren. Den nya avloppstunneln innebär att flera bräddpunkter byggs bort.

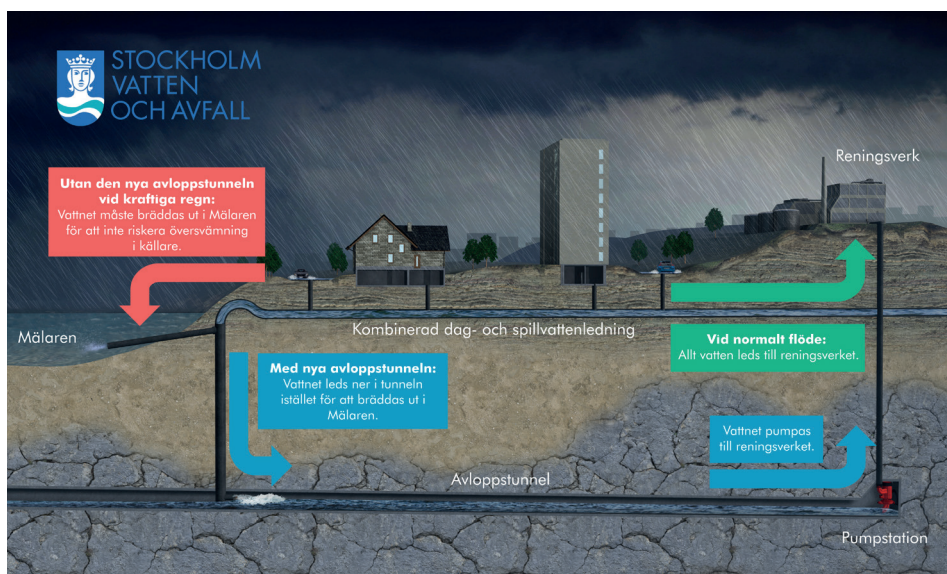
Så här gör nya avloppstunneln Mälaren renare

Visste du att en av fördelarna med den nya avloppstunneln är att vattnet i Mälaren kommer att bli renare?

Vid stora regn förekommer i dag bräddningar, alltså utsläpp av orenat avloppsvatten, i Mälaren. Bräddning sker för att minska risken att avloppsvatten kommer upp genom golv eller gatubrunnar när ledningsnätet blir överbelastat.

I Bromma och Hägersten finns flera bräddpunkter där orenat avloppsvatten ibland måste släppas ut i Mälaren. När tunneln är klar leder vi ner detta vatten i tunneln istället och tar bort bräddpunkterna till Mälaren.

Tunneln är så lång och rymlig att avloppsvattnet kan magasineras där i väntan på att reningsverket kan ta hand om vattnet.

Miljövinster med projektet

Minskade utsläpp av kväve, fosfor och mikroplaster till Östersjön.

Bättre vatten i Mälaren. Utsläppen av avloppsvatten vid kraftiga regn, bräddning, minskar med 50 procent

Bättre boendemiljö när slamtransporter genom bostadsområden försvinner.

Håll dig uppdaterad

Läs mer om projektet: svoa.se/sfa

Fråga oss på:

framtidensavloppsrening@svoa.se

[facebook.com/stockholmvattenochavfall](https://www.facebook.com/stockholmvattenochavfall)

[@framtidensavloppsrening](https://www.instagram.com/framtidensavloppsrening)

ETT NYHETSREVIS FRÅN STOCKHOLM VATTEN OCH AVFALLS PROJEKT STOCKHOLMS FRAMTIDA AVLOPPSRENING

Stockholm Vatten och Avfall, 106 36 Stockholm.
08-522 128 80
framtidensavloppsrening@svoa.se
svoa.se/sfa

Redaktör: Karin Neuhaus

Stockholms framtida avloppsrening

I ett Stockholm som växer måste vi vara rädda om vårt vatten. För att kunna rena allt avloppsvatten i framtiden utvecklas Henriksdals reningsverk till ett av världens mest moderna. Bromma reningsverk stängs och en ny avloppstunnel dras från Bromma till Henriksdal. Satsningen innebär att vattnet i Mälaren blir ännu renare, att utsläppen i Östersjön minskar och att transporter av avloppsslam genom bostadsområden försvinner.

